

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 malillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Meeqqat piitsuussusaannut, ajornartorsiutip annertussusaanut aamma ajornartorsiummut qanoq iliorluni qaangiiniarluni aaqqiissutissaq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Ukiuni kingulliunerusuni inuiaqatigiit iluanni oqallittarnermi aamma Inatsisartuni oqallittarnermi meeqqat atugaqartitaanerat akulikitsumik assigiinngisitaartumillu eqqartorneqartarput. Apeqqutit ullormut oqaluuserisassani initusarsimapput: inunnut isumaginnittoqarfimmi suliassarpasuit, kanngutsaatsuliornermut tunngatillugu oqallinnerit, oqallinnerillu amerlasuut isumaginninnermut siunnersortinit aamma meeqqat illersuisuanit kajumissaarineranik aallaaveqartarsimapput, taakku annertuumik, nersualaartariaqartumik pisariaqavissumillu sulisarput.

Meeqqat piitsuussusaannut oqallinnissamut siunnersuuteqarninnut peqqaavaq, misigisarama ajornartorsiutinut tunngatillugit apeqqutitik pitsaasunik pisariaqartunillu apeqquusiisoqartarnera, taakku apeqqutit ajornartorsiummut suli itinerusumik tunngaviliisumut atalluinnartumut tunngasarput: Meeqqat amerlavallaarujussuut nunatsinni piitsuulluinnarnermi peroriartortariaqarsimasut.

Assersuutigineqarsinnaavoq §37 apeqqummut akissutigineqarsimasumi 2021-meersumit atuarneqarsinnaavoq, 2020-mi katillugit meeqqanut 3.964-iusunut

angajoqqaat meeqqat tapiinik tunineqarsimasut, inoqutigiit isertitakittut pissutissaqarlutik tapiiffigineqarsimasut¹. Assigaa nunatsinni meeqqat 18 inorlugit ukiulinni 28 %-ii (13.777-iusuni). Agguaqatigiisillugu meeqqat amerlavallaarujussuarput, peroriartornerminni taamak atugaqartitaasut, ikinngutimisulli aningaasaqarnikkut assigiimmik atugassaqaangitsunik – taamaasillutik aamma inuunermi assigiimmik periarfissaqarnatik.

Ilisimatusarnerup², takutippaa pitsaanngitsumik kinguneqartartoq: Atuarnerup ingerlanerani ingerlanerlunneruneq, inuunermi kingusinnerusukkut annikinnerusumik isertitaqarneq, pinerlunniarnissamut ilimanaateqarneruneq, nappaateqarnerulerneq aamma ilinniarnermi ingerlariaqqinnissamut periarfissat annikinneruneri. Tamarmik tassaapput inummut pitsaanngitsumik sunniuteqartartut. Aammalu tassaallutik inuiaqatigiinnut annertuumik kinguneqartitsisartut.

Taamaammat pingaaruteqarpoq oqaluuserissallugu, uagut politikeriesugut qanoq ililluta kingunerluutit annikillissinnaanerigut, minnerunngitsumillu tunngaviusut eqqartussallugit – amerlanertigut imartusinnaasartut – meeqqat pitsuussusaata pinngortarnerannut suna peqqutaasarnersoq.

Tamanna tunngavigalugu neriutigivara oqallinneq apeqqutini ukuusunik aallaaveqaassasut:

- Naalakkersuisut qaammarsaasinnaappat, Kalaallit Nunaanni ullumi meeqqat piitsuuneranut ajornartorsiut qanoq annertutiginersoq?
- Meeqqat piitsuunerannut ajornartorsiummut annikillissitsisussamik Naalakkersuiusut iliuuseqassallutik, sunik pilersaaruteqarpat?
- Inatsisartuni partiit meeqqat piitsuunerisa annertussusaat qanoq isigivaat – aamma aaqqissutissat suut takorloorpaat?

¹ https://ina.gl/documents/para3637/2021/svar/184_2021_boernetiilskud_EMANNU_svar.pdf

² Assersuutitut sammisaq pillugu SFI'p allaaserisaa 2015-imeersoq takuuk <https://viden.sl.dk/artikler/boern-oq-unge/socialt-udsatte/boern-i-lavindkomstfamilier/> imaluunniit Naalakkersuisut nalunaajaataat naligiinnginnermut aamma piitssuussusermut tunngasoq aammalu piitsuussutsip killinganik inissiinissaq pillugu periarfissaq 2018-imeersoq il. II.

- Aningaasanut inatsisissamut 2023-moortumut siunnersuutitut saqqummiunneqarsimasut, meeqqat piitsuunerannut ajunngitsumik sunniuteqartussat suut takusinnaavagut?
- Qanoq iliornikkut Naalakkersuisut meeqqat piitsuussusaannik annikillisisiniarnissap ukkatarineqarnissaa qulakkeersinnaavaat, FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaasa atuutsikkiartuaartinneqarnissaanut iliuusissamut pilersaarutimut (ingammik artikel 26 aamma 27, meeqqat aningaasaqarnikkut atugassarititaanik imaqartumik³) takkuttussamut?
- Ingerlatsiviit sorliit iluaqutissatut ilaatinneqarsinnaappat, meeqqat piitsuussusermut illersorniarlugit?

Pitsaasumik kinguneqarluartumillu oqallinnissamut kissaateqarlunga sammisamut uunga pingaaruteqaqisumut.

³ Meeqqat illersuisuata oqaatigisaa <https://mio.gl/wp-content/uploads/2020/12/PMCoronaBoligmangel.pdf>